

Annerledes – raus – aktiv - miljøvennlig

Overordnet beredskapsplan for Stjørdal kommune

2023

Administrativ del

Innhold

1.	Bakgrunn.....	4
1.1	Planens formål	4
1.2	Virkeområde.....	4
1.3	De nasjonale beredskapsprinsippene.....	5
2.	Beredskapsverdiene.....	6
3.	Proaktiv stabsmetodikk.....	6
3.1	Verstefallscenario-prinsippet.....	6
3.2	Hva er proaktiv stabsmetodikk	7
3.2.1.	Proaktiv tankegang	7
3.2.2	Tidlig varsling og mobilisering	7
3.2.3	Informasjon	7
3.2.4	Praktisk stabsmetodikk.....	7
3.3	Fasene i proaktiv metode	7
3.3.1	Umiddelbare aksjoner og tiltak	7
3.3.2	Første møte	7
3.3.3	Fokus.....	8
3.3.4	Tiltak	8
3.3.5	Statusmøte	8
4.	Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.....	9
5.	Stjørdal kommune.....	9
5.1	Kommunestyret.....	9
5.2	Formannskapet	9
5.3	Legevakta	9
5.4	Psykososialt kriseteam.....	10
5.5	Øvrige vaktordninger.....	10
5.6	Krisehåndtering i Stjørdal kommune.....	10
5.7	Varsling av hendelser i Stjørdal kommune	11
5.8	Mobiliserings sted og -tid	11
5.9	Beredskapsrom.....	11
6.	Fullmakter.....	12
6.1	Beredskapsprinsipper i forebygging og håndtering i Stjørdal kommune	12
6.2	Beredskapsorganisasjon i Stjørdal kommune	12
6.2.1	Strategisk nivå	13
6.2.2	Operasjonelt nivå	13
6.3	Kommunedirektør	13

6.4 Politisk nivå 14

6.5 Kriseledelsen og krisestab.....14

6.5.1 Roller og ansvarsområder i kriseledelsen 14

6.5.2 Krisestab.....15

6.5.3 Mindre hendelser som ikke utløser mobilisering av kriseledelsen 15

6.5.4 Beredskapsråd 15

7. Beredskapsdokumentasjon 16

7.1 Overordnet beredskapsplan administrativ del 17

7.2 Overordnet beredskapsplan operativ del 17

7.3 Kommunale beredskapsplaner per fagområde.....17

7.4.1 Kompetanse og opplæring 17

7.4.2 Øvelse og trening.....17

8 Evaluering og læring.....18

8.1 Oppdatering og/eller revisjon 18

8.2 Distribusjon og tilgjengelighet 18

Litteratur 19

Revisjonshistorikk				
Saksnr:	Dato:	Endringer:	Utført av:	Godkjent/Behandlet:
2023/3719-2	11.05.2023	Ny plan – saken tas til orientering	Beredskapsrådgiver K Moe	Formannskapet
2023/3719-3	25.05.2023	Ny plan – saken tas til orientering	Beredskapsrådgiver K Moe	Kommunestyret

1. Bakgrunn

1.1 Planens formål

Stjørdal kommune har et grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Stjørdal kommune sin overordnede beredskapsplan skal bidra til å styrke kommunens evne til å håndtere større uønskede hendelser.

Planen er en administrativ plan, som sammen med den operative beredskapsplanen som er omhandlet i dokumentet, skal imøtekomme de krav til overordnet beredskapsplan som fremkommer i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Administrativ del av beredskapsplanen beskriver hvordan beredskapen i Stjørdal kommune er organisert, samordnet og dokumentert. Beskrevet i pkt 7.1.1. Dette danner grunnlaget for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Operativ del av beredskapsplanen fungerer som et krisehåndteringsverktøy når kriser inntreffer, dette er beskrevet i pkt 7.1.2.

Overordnet beredskapsplan for Stjørdal kommune er utarbeidet i henhold til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) og forskrift om kommunal beredskapsplikt, samt kommunens til enhver tid gjeldende helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Overordnet beredskapsplan skal være en administrativ del av alle beredskapsplaner som utarbeides for Stjørdal kommune, på alle nivåer. Planen er virksomhetsovergrepene og gjelder alle sektorer og tjenesteområder i kommunen.

1.2 Virkeområde

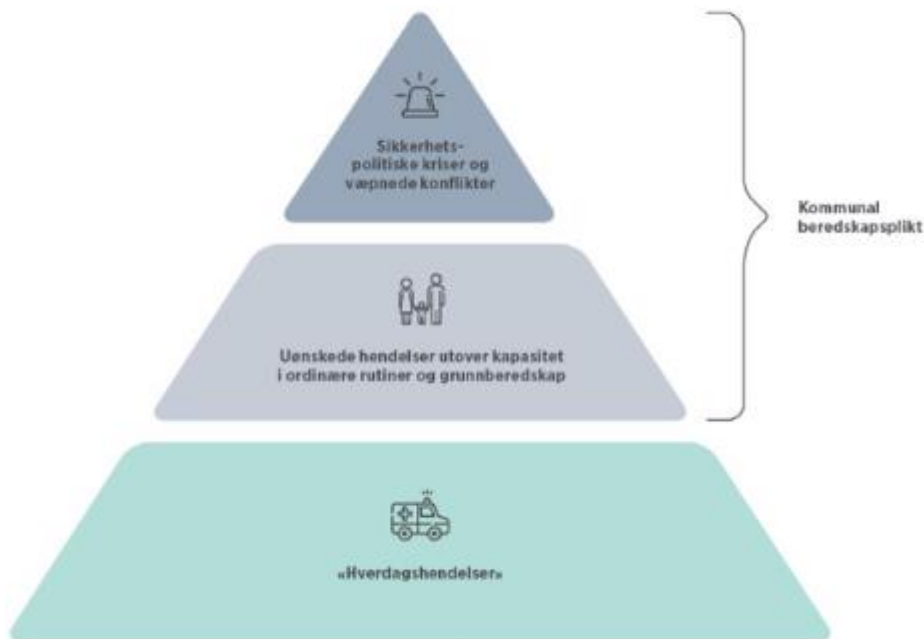
Sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunen en generell beredskapsplikt, som skal bidra til at kommunen tar hensyn til samfunnssikkerhetsmessige utfordringer i lokalsamfunnet. I tillegg omfattes flere av kommunens ansvarsområder av relevant sektorlovgivning, som pålegger det enkelte ansvarsområdet å ivareta nødvendig beredskap for å kunne opprettholde sin virksomhet. Også når den utsettes for påkjenninger.

Samfunnet blir mer og mer gjensidig avhengige av hverandre i de ulike fagområdene. Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Norge bygger på ansvarsprinsippet, likhetsprinsippet, nærhetsprinsippet og samvirkeprinsippet. Dette innebærer blant annet at den virksomheten som har ansvar for en tjeneste, også har ansvaret for nødvendig beredskapsforberedelser, deriblant eget beredskapsplanverk og gjennomføring av øvelser. Normalt vil uønskede hendelser som oppstår i kommunen bli håndtert av det tjenesteområde som hendelsen oppstår i, eventuelt i samarbeid med nødetatene.

For hendelser som går utover ordinær kapasitet, og/eller omfatter flere ansvarsområder, har kommunen ansvar for å legge til rette for et helhetlig og samordnet beredskapsarbeid. Den kommunale beredskapsplikten erstatter ikke kommunens øvrige ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap, men utfyller beredskapsplikten som er gitt i annet regelverk.

Hendelser skal forsøkt håndteres på lavest mulig nivå, av de som til daglig har ansvaret for virksomheten. Overordnet beredskapsplan vil tre i kraft når en uønsket hendelse potensielt vil true liv og helse, viktige verdier og kritisk infrastruktur og/eller er så omfattende eller kompleks at ansvarsområdet hvor hendelsen oppstår ikke selv er i stand til å håndtere hendelsen på egen hånd. Denne tilnærmingen er i tråd med de fire nasjonale prinsippene for beredskap og krisehåndtering. Figuren under illustrerer det som er beskrevet at inngår i kommunal beredskapsplikt.

Figur1 – Beredskapsnivåer, fra DSB sin veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen

1.3 De nasjonale beredskapsprinsippene

Beskrivelse av de fire grunnleggende prinsippene som Norges samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid er bygget på:

- **Ansvarsprinsippet**
Den organisasjon som har ansvar for fagområde i en normalsituasjon, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.
- **Likhetsprinsippet**
Den organisasjon man opererer med under kriser, skal i utgangspunktet være mest mulig lik den organisasjon man har til daglig.
- **Nærhetsprinsippet**
Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.

Unntatt fra dette prinsippet er atomhendelser og sikkerhetspolitiske kriser, som håndteres på sentralt nivå.

- **Samvirkeprinsippet**

Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

2. Beredskapsverdiene

I sivilbeskyttelseslovens formålsparagraf angis hvilke verdier som skal beskyttes ved uønskede hendelser i fredstid: liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur. (Sivilbeskyttelsesloven, 2021, §1).

Det er en allmenn forståelse om at rekkefølgen av de nevnte begrepene ikke er tilfeldig, det angir en innbyrdes prioriteringsrekkefølge når beredskapen settes, i ivaretagelsen og redningsinnsatsen.

Krisehåndteringen i Stjørdal kommune skal ta utgangspunkt i ivaretagelse av følgende verdier, også de i prioritert rekkefølge:

1. Liv og helse
2. Ytre miljø og verdier
3. Økonomiske/materielle verdier
4. Tillit hos befolkningen/omdømme

Liv og helse skal alltid prioriteres høyest, og disponering av tilgjengelige ressurser bør gjøres deretter. I tilfeller hvor tiltak for å beskytte en lavere verdi kan komme til å utgjøre en uakseptabel risiko for høyere rangerte verdier, bør disse tiltakene ikke iverksettes. Særlig gjelder dette dersom innsats for å berge miljøet eller økonomiske verdier kan utgjøre en uakseptabel risiko for innsatsmannskapene.

Tillit hos befolkningen/omdømme kan påvirkes positivt eller negativt ut fra hvordan kommunen responderer på hendelser som truer de øvrige verdiene. God krisehåndtering og – kommunikasjon vil kunne påvirke omdømmet i positiv retning.

3. Proaktiv stabsmetodikk

Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Stjørdal kommune skal være i tråd med de nasjonale beredskapsprinsippene, prioriteringer foretas ut fra beredskapsverdiene og proaktiv metode for krisehåndtering skal følges. Bruk av proaktiv stabsmetodikk bidrar til å sikre at kommunen har rask respons med tilstrekkelige ressurser i alle beredskapssituasjoner.

3.1 Verste fallscenario-prinsippet

Konsekvensene av hver enkelt type uønsket hendelse vurderes etter prinsippet for et verste fallscenario. Vi lager en plan der vi forbereder organisasjonen på å håndtere det verst tenkelige utkommet av en hendelse. En kan da forenklet si at, om organisasjonen er forberedt på å håndtere de størst tenkelige konsekvensene av en uønsket hendelse, kan ressursbruken heller nedskaleres om hendelsen viser seg å bli mindre omfattende eller mindre alvorlig.

3.2 Hva er proaktiv stabsmetodikk

Å være proaktiv betyr at man på forhånd tar stilling til hvordan fremtiden vil se ut, og tar viktige beslutninger for at en på best mulig måte kan håndtere den fremtidige situasjonen.

Proaktiv beredskapsledelse innebærer å identifisere tiltak som kan styre utviklingen i ønsket retning og iverksette tiltak før omstendighetene tvinger en til å gjøre det.

3.2.1. Proaktiv tankegang

- Vurdering av hendelsen, nok og riktig ressurser i kriseledelsen på et tidlig tidspunkt.
- Prioriteringer gjøres på bakgrunn av beredskapsverdiene, se kap. 2.

3.2.2 Tidlig varsling og mobilisering

- Dersom man er i tvil, bør man alltid velge å varsle eller mobilisere.
- Kriseledelsen mobiliseres på et tidlig tidspunkt og kan heller dimitteres om hendelsen eller konsekvensene blir mindre omfattende enn antatt.
- Varsle interne og eksterne aktører slik at de er klar til rask mobilisering om det blir behov. Sikre moderat overkapasitet på de viktigste ressursene på et tidlig tidspunkt.

3.2.3 Informasjon

- Stjørdal kommune bør etterstrebe å være først ute med informasjon til media og andre interessenter om beredskapssituasjoner som rammer Stjørdal kommune.
- Informasjonen bør være så korrekt som mulig – selv om den kan gi negativ publisitet.

3.2.4 Praktisk stabsmetodikk

- Førstemøte og statusmøter skal sikre at medlemmene i kriseledelsen har mottatt lik informasjon om hendelsen, etablere et felles situasjonsbilde, vurdere potensiale i hendelsen, sette fokusområde og identifisere nødvendige tiltak.
- Identifisere tiltak
- Iverksette risikoreduserende tiltak
- Proaktiv loggføring.

3.3 Fasene i proaktiv metode

3.3.1 Umiddelbare aksjoner og tiltak

Umiddelbare aksjoner og tiltak som utføres straks, der det ikke er tid til planlegging eller der dette er forutbestemt. Eksempler på dette er livreddende innsats, varsling av nødetater, iverksettelse av evakuering etc.

3.3.2 Første møte

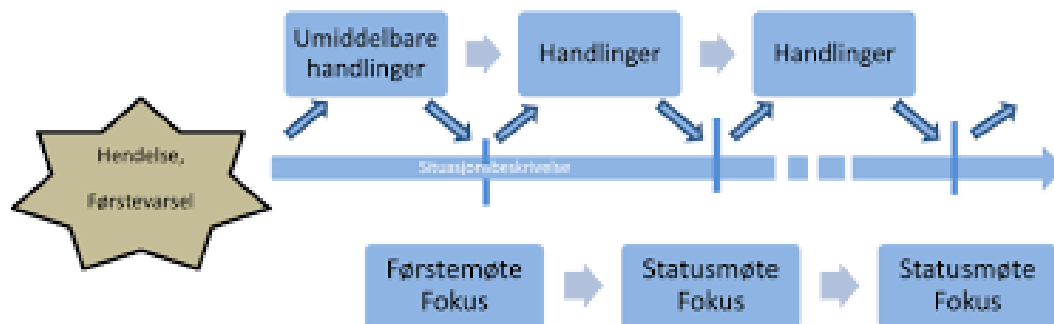
Kriseledelsen møter så nær opptil hendelsen som praktisk mulig. Dette er personer som allerede er tildelt viktige funksjoner i tilfelle en krise oppstår. Leder av kriseledelsen kaller inn til dette møte. I tvilstilfeller skal det alltid kalles inn til møte, og heller beslutte å ikke sette kriseledelse/stab etter en kort drøfting. Det er et kort møte med en fast agenda som alle kjenner. Dette for å unngå tvil, forvirring og unødvendig administrasjon i en situasjon der tiden er knapp og presset høyt.

Første møte – fast agenda:

- ✓ Status, hva har skjedd
- ✓ Akutte varslinger/tiltak som er igangsatt
- ✓ Vurdering av potensiale. Hva er verstefallsscenarioet?
- ✓ Nye tiltak, hva gjør vi?

- ✓ Hva trenger vi av eventuelle nye ressurser og bruk av frivillige ressurser?
- ✓ Andre opplysninger
- ✓ Beredskapsvakter
- ✓ Informasjon internt og eksternt
- ✓ Tid og sted for neste møte.

3.3.3 Fokus

Kriseleder avgjør hvor man skal ha fokus frem til neste statusmøte, der mer informasjon sannsynligvis er tilgjengelig.

Dersom det er fare for liv og helse, rettes all innsats inn mot å redde liv og/eller hindre personskade, frem til neste fokus etableres (gjennom statusmøte).

Poenget er at rutinene er de samme uansett hva som er i fokus. De involverte er de samme, tidsvinduet er det samme, prosessen er den samme, som om liv og helse sto i fare.

3.3.4 Tiltak

Når fokusområde i førstemøte er avgjort, har hver enkelt person i kriseledelsen ansvar for å gjennomføre sine tiltak. Tiltakene fastsettes og fordeles mellom medlemmene i kriseledelsen og beredskapsorganisasjonen/staben. Førstemøte fastsetter hvilke tiltak som er nødvendige for å få kontroll på den aktuelle hendelsen.

3.3.5 Statusmøte

Etter hvert som man får oversikt over situasjonen, eller noen uforutsett skjer, kaller kriseleder inn til statusmøte. Her deler man informasjon som er tilgjengelig på det tidspunktet, og hver funksjon må avgi en kort statusoppdatering. Hensikten med møtet er å avgjøre om man skal gå videre til neste fokusområde eller endre kurs. I dette møtet fastsetter man gjerne ved hvilke intervaller disse møtene skal foregå dersom ikke noe uforutsett krever umiddelbar oppdatering og handling. Denne syklusen følges til situasjonen er normalisert.

Ta kontrollen

Ingen kan fullt ut sikre seg mot at uønskede hendelser og ulykker oppstår i en virksomhet. Men det er mulig å kontrollere forløpet av en hendelse og styre den slik at man minimerer konsekvensene for liv, helse, miljø, materiell og omdømme. En beredskapsorganisasjon som er forberedt håndterer en

uforutsett hendelse profesjonelt og effektivt, og har muligheten til å framstå med den roen og kontrollen som en slik situasjon krever.

4. Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

Kommunen skal jobbe helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, jf forskriftens §1. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Sentralt i prosessen er å få oversikt og å skaffe til veie god og tilstrekkelig kunnskap. Innenfor samfunnssikkerhet må sannsynlighets- og konsekvensreducerende tiltak innføres, beredskapsforberedelser gjøres, kriser og uønskede hendelser håndteres. I etterkant må en normalsituasjon opprettes og læring sikres gjennom evaluering. På bakgrunn av opparbeidet lærdom og erfaring vil kommunens kunnskapsgrunnlag utvikles og forbedres, som da er grunnlag for oppstart av ny prosess med å innrette organisasjonen etter den oppdaterte kunnskapen.

5. Stjørdal kommune

Ved alvorlig eller komplekse beredskapssituasjoner vil kriseledelsen kunne overta krisehåndteringen eller bistå berørte enheter. Kriseledelsen skal ivareta kommunens overordnede interesser. Herunder skal driftskontinuitet sikres og omdømme ivaretas.

Stjørdal kommunes kriseledelse skal koordinere og lede tverrsektorielle og tverrfaglige kommunale tiltak når større kriser oppstår, og situasjonen ikke kan håndteres av Stjørdal kommunes normale administrative organisering.

Stjørdal kommunes kriseledelse er en stabsorganisering av kommunens administrative ledelse i forbindelse med håndtering av hendelser som ikke kan løses gjennom daglig rutiner.

Stjørdal kommunes kriseledelse skal til enhver tid ha en sammensetning som gjenspeiler risikobildet til Stjørdal kommune. Stjørdal kommunes kriseledelse er rollebasert med stedfortredere.

5.1 Kommunestyret

Kommunestyret trekker opp hovedlinjene for arbeidet med helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid. Dette gjøres blant annet gjennom forankring og godkjenning av helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, godkjenning av planer og andre politiske vedtak om prioriteringer for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen.

5.2 Formannskapet

Den overordnede beredskapsplanens administrative del legges frem som en orienteringssak for formannskapet. Ved større eller alvorlige hendelser vil kommunedirektøren orientere formannskapet om pågående eller avsluttet kommunal kriseledelse.

5.3 Legevakta

Værnesregionen Legevakt er et døgnåpent legetilbud for innbyggerne i Meråker, Tydal, Selbu og Stjørdal ved akutt oppstått sykdom eller skade som oppfattes så alvorlig at det ikke kan vente til fastlegekontoret er åpent. Legevaktslegen er ofte den som rykker ut sammen med ambulanse ved større hendelser.

5.4 Psykososialt kriseteam

Stjørdal kommune har vedtatt i K.sak 83/02, med endringer 27.11.03, 08.06.09, 12.02.10 og 15.05.2020 retningslinjer for kommunens psykososiale beredskapsteam.

Stjørdal kommunes psykososiale kriseteam er en organisering av ulike omsorgs- og bistandsressurser som kan bistå i psykisk førstehjelp og veiledning. Stjørdal kommunes psykososiale kriseteam har ingen vaktordning utover frivillighet og det stilles ikke krav til pliktmessig avhold eller oppmøtetid utenfor ordinær arbeidstid.

Stjørdal kommunes psykososiale kriseteam mobiliseres gjennom to beslutninger:

1. Politiet ved operasjonssentralen i dialog med vakthavende sykepleier ved Værnesregionen interkommunale legevakt vurderer sammen om det er behov for støtte av kriseteam. Værnesregionen interkommunale legevakt står for utkalling og mobilisering.
2. Kommunedirektøren beslutter etter faglige vurderinger og råd om å mobilisere Stjørdal kommunes kriseteam. Dette kan være hendelser som ikke fanges opp av nødetatene, men hvor det er et stort behov for psykologisk førstehjelp som ikke kan ivaretas i vanlig tjenestelinje.

5.5 Øvrige vaktordninger

Kommunens øvrige vaktordninger har utenfor normal arbeidstid fullmakt til å handle på vegne av Stjørdal kommune innenfor egne ansvarsområde.

Vaktordninger som er av relevans for krisehåndtering finnes på Stjørdal kommune sine hjemmesider på <https://www.stjordal.kommune.no/> og Legevakta – tlf 116 117

5.6 Krisehåndtering i Stjørdal kommune

I tråd med ansvars- og likhetsprinsippet er de kommunens ledelse i det daglige som også skal være kommunens ledelse ved håndtering av uønskede hendelser.

I kriseledelsen sitter det kun personer som har en strategisk funksjon i organisasjonen, eller som har et uttalt ansvar i h t lov eller forskrift.

Kriseledelsen skal være forberedt på følgende:

- Raskt beslutte iverksetting av tiltak innenfor kommunens ansvarsområder
- Være kommunens ansikt utad og sikre god kommunikasjon med befolkningen, egne ansatte og media.
- Ivareta samordning av den lokale håndteringen gjennom kontakt med interne og eksterne samfunnsikkerhetsaktører.
- Sørge for tilstrekkelig ressurser for å kunne håndtere uønskede hendelser i tråd med avtaler.
- Om nødvendig, ta initiativ for å avklare hvilke aktører som har ansvar i krisehåndteringen.
- Overvåke situasjonen og ha dialog med interne og eksterne samfunnsikkerhetsaktører som er berørt av den uønskede hendelsen.
- Utvikle og formidle en samlet situasjonsforståelse med utgangspunkt i informasjon fra de ansvarsområdene i kommunen som er berørt og andre berørte aktører.
- Jevnlig orientere relevante politiske organer ved håndtering av langvarige uønskede hendelser.

- Sørge for at det rapporteres til Statsforvalteren på samordningskanal DSB-CIM
- Sikre nødvendige stedfortredere og bemanning av kriseledelsen i situasjoner der de faste medlemmene er fraværende.

For å kunne håndtere beredskapssituasjoner effektivt og forsvarlig er Stjørdal kommunes kriseledelse gitt virksomhetsovergrepene fullmakter uten begrensninger når det gjelder håndteringen av beredskapssituasjoner som rammer eller berører Stjørdal kommune.

I fullmakten til Kommunedirektøren ligger myndighet til å mobilisere og benytte alle ressurser i Stjørdal kommune eller som er tilgjengelige for Stjørdal kommune. Dette er uavhengig av daglig tilhørighet eller organisatorisk plassering i den daglige driften.

Det er Stjørdal kommunes til enhver tids fungerende kommunedirektør som kan beslutte når en hendelse, situasjon eller tilstand er så alvorlig og påvirker Stjørdal kommune på en slik måte, at Stjørdal kommunes kriseledelse må mobiliseres for å håndtere den oppståtte beredskapssituasjonen.

Stjørdal kommune skal så snart det er forsvarlig og så tidlig som mulig overføre all håndtering og den videre oppfølgingen av beredskapssituasjonen til den daglige driftsorganisasjon. Stjørdal kommunes kriseledelse skal her demobiliseres.

Stjørdal kommune skal tilstrebe å komme tilbake til i en normal driftssituasjon hvor ordinære fullmakter og delegeringer gjelder så snart dette er mulig.

Krisestab:

Under langvarige krisesituasjoner er det behov for å forsterke kriseledelsen. Dette gjøres både for å få inn nødvendig kompetanse, og øke utholdenheten i kriseorganisasjonen. Hvilke kompetanse, og hvem som trekkes inn i krisestaben avhenger av krisens egenart, kompleksitet og varighet.

5.7 Varsling av hendelser i Stjørdal kommune

Stjørdal kommune varsles om beredskapsmessige forhold gjennom følgende hovedkanaler:

- Telefon fra Politiets operasjonssentral til fungerende kommunedirektør.
- SMS, talemelding eller e-postvarsling fra Statsforvalteren i Trøndelag.
- Intern varsling i organisasjonen.
- Varsling via media.

5.8 Mobiliserings sted og -tid

Kriseledelsen kan mobiliseres gjennom stedlig oppmøte. Om det ikke er behov for fysisk tilstedeværelse kan elektroniske kommunikasjonsmidler benyttes.

5.9 Beredskapsrom

Fast oppmøte er F-salen på rådhuset, dersom ikke annet blir besluttet og tydelig kommunisert. Dersom uforutsette begivenheter gjør at F-salen ikke er egnet som beredskapsrom skal det mobiliseres til alternativt beredskapsrom beskrevet i operativ del av beredskapsplanen for Stjørdal kommune.

6. Fullmakter

Fullmakter til å drive krisehåndtering og håndtering av ekstraordinære hendelser i Stjørdal kommune er beskrevet i vedtak i Stjørdal kommunestyre i sak 84/21 og saksframlegg 2021/6329-1.

«Vedtak i Kommunestyret – 07.10.2021

- *Stjørdal kommunes kriseledelse, herunder organisering, roller, ansvar og myndighet, vedtas slik den er skissert i vurderingskapittelet i saken.*
- *Ved krise eller kriselignende situasjoner i fredstid gis kommunaldirektøren følgende fullmakter:*
  - *Innkalling av kriseledelsen*
  - *Kunne utøve all nødvendig kommunal myndighet som situasjonen krever for å håndtere situasjonen.*
  - *Ved behov, stanse midlertidig, enkelte av Stjørdal kommunes virksomheter for å håndtere situasjonen.*
  - *Ved behov, omdisponere alt kommunalt personell, utstyr, maskiner og redskaper for å utføre nødvendige hjelpetiltak.*
  - *Ved behov pålegge kommunens ansatte nødvendig overtid- og ekstraarbeid.*
- *Disponere rammebeløp inntil 15 mill. kr. til:*
  - *Nødvendig husrom og forpleining for kriserammede*
  - *Skadebegrensning*
  - *Nødvendig sikringstiltak for å verne om liv, verdier og miljø.*
  - *Hjelp ved akutt behov for opprydding og utbedring av materielle skader og funksjonsforstyrrelser.*
- *Rammebeløpet på 15 mill.kr. kan overskrides hvis situasjonen tilsier at det er behov for det, og at bevilgede folkevalgt organ ikke kna sammenkalles.*
- *Fullmakt til å disponere rammebeløpet på 15 mill. kr. synliggjøres og innarbeides i neste revidering av kommunens økonomireglement.*
- *Vedtak om utløsning av økonomisk fullmakt i forbindelse med en krisesituasjon protokollføres i kommunens krisestøtteverktøy CIM.*
- *Oversikt over forbruk av midler i henhold til fullmakt skal så snar som mulig forelegges kommunestyret for godkjenning.»*

6.1 Beredskapsprinsipper i forebygging og håndtering i Stjørdal kommune

Stjørdal kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal på alle nivåer følge de fire nasjonale beredskapsprinsippene, beskrevet i pkt 1.3.

6.2 Beredskapsorganisasjon i Stjørdal kommune

Stjørdal kommunes beredskapsorganisasjon skal tre i kraft ved hendelser som krever håndtering ut over hva som er kapasiteten til den ordinære organiseringen. Varsling av Stjørdal kommune skjer gjennom varslingskanaler beskrevet under pkt 5.7 varsling av hendelser i Stjørdal kommune.

Stjørdal kommunes beredskapsorganisasjon skal være funksjonsavhengig og ikke personavhengig. Dette betyr at beredskapsorganisasjonen skal bestå av funksjoner som så langt det er praktisk mulig er bemannet og tilgjengelig og at beredskapsorganisasjonen ikke er avhengig av at eller om bestemte

personer er tilfeldig til stede. Dette krever forsvarlig opplæring av alle personer og stedfortredere som skal bekle og inneha de ulike funksjonene.

Stjørdal kommunes beredskapsorganisasjon er todelt i strategisk og operasjonelt nivå.

6.2.1 Strategisk nivå

Strategisk nivå representerer Stjørdal kommune øverste administrative ledelse og kan situasjonsavhengig forsterkes med sentrale faglige støttefunksjoner. I vanlig oppsetning er Stjørdal kommunes kriseledelse sammensatt av kommunedirektør, kommunalsjefer, Beredskapsrådgiver, Brannsjef, Kommunikasjonssjef, HR-leder, Ordfører, Varaordfører og Politistasjonssjef. Kommunedirektør er leder Stjørdal kommunes kriseledelse.

Det strategiske nivået skal primært ivareta Stjørdal kommunes overordnende interesser, herunder sikre driftskontinuitet og ivareta Stjørdal kommune omdømme.

Hovedfokuset til strategisk nivå i Stjørdal kommunes kriseledelse er å ta beslutninger og sørge for at beslutningene blir gjennomført.

6.2.2 Operasjonelt nivå

Operasjonelt nivå i Stjørdal kommunes kriseledelse er en støtteenhet både til det strategiske nivået i Stjørdal kommunes kriseledelse, men skal også fungere som en koordinerende og rådgivende funksjon til berørte enheter og slik kunne håndtere hendelser innenfor den vanlige driften av Stjørdal kommune. Stjørdal kommunes krisestab ledes av den kommunedirektøren bemyndiger og har kommunedirektørens fullmakt til å trekke til seg og dra nytte av alle Stjørdal kommune sine samlede ressurser for å håndtere hendelser.

Operasjonelt nivå skal sørge for best mulig situasjonsforståelse gjennom leder- og beslutningsstøtte, samarbeid, samvirke og liaisonvirksomhet. Operasjonelt nivå representerer Stjørdal kommunes krisestab.

Stjørdal kommunes krisestab kan mobiliseres uten at Stjørdal kommunes kriseledelse er mobilisert. Krisestaben skal sørge for samordning og samvirke mellom Stjørdal kommunes ressurser og kunne håndtere mindre hendelser innenfor den vanlige driften av Stjørdal kommune.

En viktig hensikt med krisestaben er å tilføre hensiktsmessig kompetanse ift hendelsens egenart, og samtidig bidra til bedre utholdenhet i kriser av lengre varighet.

6.3 Kommunedirektør

Stjørdal kommune skal til enhver tid ha en kommunedirektør som er tilgjengelig og i stand til å lede arbeidet med samfunnsikkerhet og beredskap i Stjørdal kommune.

Kommunedirektøren er til enhver tid den øverste beslutningsmyndigheten i Stjørdal kommunes kriseledelse. Kommunedirektøren leder Stjørdal kommune kriseledelse og kan beslutte mobilisering og demobilisering. Det er kommunedirektøren som er delegert og innehar Stjørdal kommunes fullmakter for å håndtere kriser og som beslutter hvordan Stjørdal kommunes kriseledelse og øvrige beredskapsorganisasjoner i Stjørdal kommune skal være organisert.

Kommunedirektøren varsles om beredskapsmessige forhold via telefon både fra samvirkeaktører og ved interne hendelser.

Ved arbeidsoppgaver innenfor ordinær arbeidstid som vanskeliggjør å svare på telefonen skal stedfortreder utpekes.

Ved situasjoner utenfor ordinær arbeidstid som fører til at kommunedirektøren ikke er i stand til å svare på telefonen eller ikke er i stand til å lede Stjørdal kommunes kriseledelse, skal stedfortreder utpekes. I særskilte og avgrensede tilfeller der det ikke er mulighet for å ha tilstedeværelse av noen av kommunedirektørens stedfortreder, kan kommunedirektørfunksjonen bemannes av beredskapsrådgiver i Stjørdal kommune. Dette skjer kun etter beslutning av kommunedirektør.

Det tillates ikke at kommunedirektørfunksjonen i Stjørdal kommune er ubemannet eller fraværende på noe tidspunkt. Telefonsamtaler til Stjørdal kommunes beredskapsnummer skal besvares uten avvik.

6.4 Politisk nivå

Ordfører og varaordfører er faste medlemmer i Stjørdal kommunes strategiske kriseledelse som kommunens ansikt utad og talspersoner til media, publikum og egne ansatte.

Ordfører og varaordfører har ikke fullmakter til å samle Stjørdal kommunes strategiske kriseledelse. Ordfører og varaordfører blir varslet gjennom Stjørdal kommunes operative beredskapsplan.

6.5 Kriseledelsen og krisestab

Stjørdal kommunes kriseledelse og krisestab består av de viktigste strategiske og operasjonelle beredskapsressursene i Stjørdal kommune.

Stjørdal kommunes kriseledelse og krisestab har ingen vaktordning utover Stjørdal kommunes til enhver tids fungerende kommunedirektør. Medlemmer i Stjørdal kommunes kriseledelse har intet krav om pliktmessig avhold eller oppmøtetid utenfor ordinær arbeidstid. Stedfortrederer representerer den innebygde robustheten.

Funksjonene i Stjørdal kommunes kriseledelse og krisestab har ikke mobiliseringstid, men skal ved behov mobilisere uten unødig tap av tid. Det kan antas at Stjørdal kommunes kriseledelse og krisestab har en mobiliseringstid mellom en og tre timer, men dette vil være meget situasjonsavhengig med tanke på tid på døgnet og året, med hensyn til helger, ferier og høytider.

6.5.1 Roller og ansvarsområder i kriseledelsen

I første møte i kriseledelsen bør alle medlemmer møte, bli orientert og eventuelt dimittert hvis hendelsen ikke berører deres område.

Sammensetningen av kriseledelsens medlemmer bør vurderes for hver hendelse og hva som vurderes som nødvendig tilgjengelig fagkompetanse.

Kommunedirektøren eller dens stedfortreder kan beskytte å permittere medlemmer og/eller utvide kriseledelsen med ytterligere personer ved behov. De ulike rollene har definerte ansvarsområder og egne sjekklister. Sjekklister er tilgjengelige i operativ del av den overordnede beredskapsplanen og i kommunens krisehåndteringsverktøy (DSB-CIM). Dersom faste medlemmer av kriseledelsen er

forhindret fra å møte skal det utpekes en stedfortreder. Normalt vil det være den ordinære stedfortreder til vedkommende sin stilling.

6.5.2 Krisestab

Kriseledelsen kan besluttes styrkes gjennom etablering av krisestab. Staben skal bidra med operativ håndtering av den uønskede hendelsen.

Staben vil i prinsippet ha samme type oppgaver uavhengig av hendelsen. Det kan være å innhente og bearbeide informasjon, planlegge og anbefale tiltak for kriseleder/kriseledelsen, omsette kriseledelsens beslutninger i handling og koordinere tiltakene.

Sammensetningene av og størrelsen på krisestaben vil variere ut fra hendelsens omfang og karakter. Alle relevante/påvirkede tjeneste- og fagområder skal inkluderes i staben og sammensetningen vurderes fortløpende. De fleste hendelser kan og bør løses i den ordinære linjen/tjenesteområde som påvirkes. Om en stabsløsning benyttes, bør håndteringen så raskt som mulig tilbakeføres til linjen.

En viktig hensikt med krisestaben er å tilføre hensiktsmessig kompetanse ift hendelsens egenart, og samtidig bidra til bedre utholdenhet i kriser av lengre varighet.

6.5.3 Mindre hendelser som ikke utløser mobilisering av kriseledelsen

Ved varsel til kommunen om oppståtte hendelser vil behovet for å mobilisere kriseledelsen vurdert opp mot hendelsens karakter og potensiale. Mindre hendelser, hvor kriseledelsen ikke mobiliseres, skal fortrinnsvis håndteres av linjen om det oppstår i normal arbeidstid. Beredskapsrådgiver kan være fagstøtte/-ressurs. Utenom arbeidstid kan den håndteres innenfor beredskapsvaktordningen. Dersom hendelsen utvikler seg til et større omfang, må den som håndterer situasjonen vurdere å kalle på ressurser i kriseledelsen til å bistå med ressurser.

6.5.4 Beredskapsråd

Beredskapsrådet er kommunens samarbeidsorgan i beredskapsspørsmål mellom kommunale, statlige myndigheter og frivillige organisasjoner på kommuneplaner, og et forum for gjensidig informasjonsutveksling om beredskapsmessig status i den enkelte etat/institusjon. Beredskapsrådet er i tillegg et rådgivende organ for kriseledelsen i håndtering av en krisesituasjon.

Stjørdal kommunestyre har følgende beredskapsråd (liste ikke uttømmende):

- Leder VR Brann og redning
- Politistasjonssjef/politikontakt i Stjørdal
- Nord-Trøndelag sivilforsvarsdistrikt
- Forsvaret HV-12
- Kommuneoverlege
- Leder NAV- Værnes Nord
- Norges sanitetsforeningene
- NTE
- NVE
- Avinor
- VARIT
- Norsk folkehjelp
- Røde Kors
- Næringsforeningen i VR
- Stjørdal Idrettsråd

Norsk radio og relæ liga
Media
Trondheim havn
Andre det er naturlig å samvirke med

Beredskapsrådet er definert som distribusjonsliste i CIM

Beredskapsrådets leder er ordfører.
Beredskapsrådets nestleder er varaordføreren
Beredskapsrådets sekretær er beredskapsrådgiveren.

Leder i beredskapsgruppen ved lufthavnen innkalles til møter hvor saker som gjelder lufthavner blir behandlet.

Representanter fra frivillige organisasjoner utover valgt representant, innkalles etter behov.

Beredskapsrådet bør ha møte/øvelse minst en gang i året. Hele eller deler av rådet innkalles ellers etter behov i forbindelse med reelle krisesituasjoner.

Innkalling av beredskapsråd:
Ordfører, varaordfører, kommunedirektør beslutter at beredskapsrådet skal etableres.

Lokalisering: Stjørdal rådhus.

Beredskapsrådets oppgaver:

1. Inngå avtaler om samarbeid
2. Finne felles løsninger
3. Gi gjensidig informasjon om beredskapsforhold
4. Gi råd til besluttende myndigheter på kommuneplan
5. Ta initiativ til beredskapsforberedelser

7. Beredskapsdokumentasjon

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven § 15) og forskrift om kommunal beredskapsplikt (§ 4) pålegger kommunene å utarbeide en beredskapsplan med oversikt over hvilke tiltak de har forberedt for å håndtere uønskede hendelser. Planen skal som minimum inneholde en plan for kommunens kriseledelse, varslingslister, ressursoversikt, evakueringsplan og plan for informasjon til befolkningen og media.

Stjørdal kommune sin beredskapsplan består av en administrativ del og en operativ del. Det operative planverket skal fungere som et krisehåndteringsverktøy når hendelser oppstår, mens grunnleggende kunnskaper om administrativ del av planen forutsettes innlært som en del av beredskapsforberedelsene i kommunen.

I tillegg til overordnet beredskapsplanverk forutsetter ulike sektorlover at beredskapsarbeidet ivaretas innenfor de ulike fagområdene i kommunen i tråd med de nasjonale beredskapsprinsippene. Overordnet beredskapsplanverk skal være samordnet med kommunens øvrige beredskapsplaner og med andre relevante eksterne aktørers beredskapsplanverk.

7.1 Overordnet beredskapsplan administrativ del

Den administrative delen av kommunens overordnede beredskapsplan vil være offentlig tilgjengelig og publisert på kommunens hjemmeside på internett. Den beskriver hvordan beredskapen i Stjørdal kommune er organisert, samordnet og dokumentert. Planen beskriver også hvilke prinsipper, prioriteringer og metoder som skal være førende for organisering av beredskap og krisehåndtering i kommunen.

7.2 Overordnet beredskapsplan operativ del

Den operative delen av kommunens overordnede beredskapsplan er unntatt offentlighet, jf. Offentleglova § 21 og 24, og skal kun deles med kriseledelsen samt interne og eksterne beredskapsaktører. Den beskriver hvordan krise- og beredskapssituasjoner, som er identifisert gjennom arbeidet med overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse Stjørdal kommune 2012, skal håndteres. Planen skal fungere som et effektivt og aktivt hjelpemiddel under alle beredskapsfasene: varslings og mobilisering, håndtering og risikoreduksjon, demobilisering og gjenoppretting.

Den operative delen av overordnet beredskapsplanverk består blant annet av:

- Varslingsplan og kontaktinformasjon
- Sjekkliste pr rolle i kriseledelsen
- Tiltakskort for håndtering av hendelser
- Plan for krisekommunikasjon
- Evakueringsplan
- Evakuert- og pårørendesenter (EPS)

7.3 Kommunale beredskapsplaner per fagområde

I tillegg til overordnet beredskapsplanverk forutsetter ulike sektorlover at beredskapsarbeidet ivaretas innenfor de ulike fagområdene i kommunen i tråd med de nasjonale beredskapsprinsippene. Det innebærer at fagområder, sektorer og enheter kan være pålagt å ha eget beredskapsplanverk for sitt fagområde eller sin tjeneste. En oversikt over kommunale beredskapsplaner per fagområde samt relevant ekstern beredskapsplanverk bør finnes eller beskrives hvor det finnes i operativ del av den overordnede beredskapsplanen.

7.4.1 Kompetanse og opplæring

Alle som er tiltenkt en rolle i kommunens krisehåndtering skal ha tilstrekkelig kvalifikasjoner. Samtlige medlemmer av kriseledelsen skal gjøre seg kjent med det til enhver tid gjeldende overordnede beredskapsplanverk. Medlemmer av kriseledelsen skal delta i minimum en øvelse pr år. De som skal ha rolle som loggfører skal gjennomføre opplæring i DSB-CIM. Beredskapsrådgiver er ansvarlig for å sørge for at tilstrekkelig intern opplæring gis.

7.4.2 Øvelse og trening

Regelmessige treninger og øvelser er et viktig virkemiddel for å øke Stjørdal kommunes evne til å håndtere kriser. Med trening menes at individers kunnskap og ferdigheter prøves og videreutvikles, mens øvelser omhandler gruppens eller organisasjonens kunnskaper og ferdigheter. I henhold til forskrift om kommunal beredskap skal kommunens beredskapsplan øves hvert annet år. Scenarioene for øvelsen bør hentes fra kommunens helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse. Kommunen skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig. Det bør utarbeides øvingsmål for alle øvelser, som også danner grunnlaget for evaluering i etterkant av øvelsen. Øvelsens omfang kan variere fra enkle

diskusjonsøvelser, funksjonsøvelser, spilløvelser og til fullskalaøvelser. Beredskapsrådgiver er ansvarlig for å utarbeide og vedlikeholde en øvings- og treningsplan for kriseledelsen i Stjørdal kommune.

8 Evaluering og læring

Evaluering og læring etter øvelser og reelle hendelser er viktig for å sikre at erfaringer og ny kunnskap blir innarbeidet i planverket og for at kommunen skal ha en kontinuerlig forbedret evne til krisehåndtering.

I etterkant av alle øvelser og større hendelser skal det derfor gjennomføres en evaluering for å fange opp viktig læring, bevarings- og forbedringspunkter. Involverte aktører skal inviteres med til et evalueringsmøte for å gjennomgå hendelsen/øvelsen. Ved evaluering av øvelser skal gjennomføring vurderes opp mot øvingsmålene for å konkludere om målene ble nådd. Om så ikke skjedde må tiltak iverksettes for å sikre beder måloppnåelse.

Etter hendelser må evaluering fange opp både momenter som fungerte bra og identifisere områder kommunen og samarbeidsaktører må forbedre seg på. Evalueringsrapporten skaleres etter øvelsens/hendelsens omfang. Nødvendige tiltak skal skriftliggjøres og det skal pekes på hvem som er ansvarlig for oppfølgingen av hvert enkelt tiltak. En foreløpig versjon av evalueringsrapport oversendes deltakere (og evt observatører) for innspill. Endelig rapport distribueres til deltakere og kriseledelsen. Beredskapsrådgiver er ansvarlig for at viktig lærdom innarbeides i planverket for å sikre forbedringer.

8.1 Oppdatering og/eller revisjon

I henhold til Sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt skal planverket til enhver tid være oppdatert og revideres minimum en gang pr år. For å sikre kontinuerlig forbedring skal læringspunkt som identifiseres etter hendelser eller øvelser implementeres i planverket fortløpende. Kommunedirektøren har det overordnede ansvaret for at beredskapsplanen holdes oppdatert. Beredskapsrådgiver har fått delegert myndighet til å gjennomføre oppdateringer av planverket.

Planverket skal legges fram som orienteringssak for politisk ledelse ved formannskapet en gang pr år. Godkjenning av oppdatert planverk tillegges kommunedirektøren. Dette for å sikre kontinuerlig forbedring og oppdatering, slik at planverket til enhver tid er i overensstemmelse med regelverket.

8.2 Distribusjon og tilgjengelighet

Beredskapsplanens administrative del gjøres tilgjengelig for offentligheten på Stjørdal kommune sine hjemmesider på internett.

Beredskapsplanen i sin helhet (både administrativ og operativ del) vil bli distribuert til relevante samarbeidsaktører.

Beredskapsplanen vil i sin helhet være tilgjengelig for kriseledelsen på et felles lagringsområde i elektronisk versjon.

Perm med overordnet beredskapsplan i papirversjon vil plasseres:

- ✓ Hos kommunedirektør
- ✓ Hos beredskapsrådgiver

Litteratur

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (2021). Veileder til forskrift om kommunal beredskap – versjon 2 september 2021. <https://www.dsb.no/veiledere-handboker-og-informasjonsmaterieell/veileder-til-forskrift-om-kommunal-beredskapsplikt/>

Sivilbeskyttelsesloven. (2021). Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret. Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2010-06-25-45>

Forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011). Lovdata: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-08-22-894>

Meld. St (2011-2012) Samfunnssikkerhet. Justis- og beredskapsdepartementet
[Meld. St. 29 \(2011–2012\) - regjeringen.no](#)

Meld. St (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn – Samfunnssikkerhet
[Meld. St. 10 \(2016–2017\) - regjeringen.no](#)

Stjørdal kommune (2012). Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Stjørdal kommune 2012.
Retningslinjer for psykososialt beredskapsteam i Stjørdal kommune.